

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Częstochowa/ Małopolska/ Królestwo Polskie

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Rotunda

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

Muzeum publiczne

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

Rotunda wzniesiona przez dr Henryka Lgockiego dla eksponowania panoram i dioram – spełniała funkcję ekspozycyjną do ok. 1913, potem kino, hala sportowa (walki bokserskie) hala widowiskowa (zjazdy, odczyty, zebrania).

Daty działalności / zakres czasowy:

1896-1913

Dostępność

pełna

Typ relacji instytucji wobec pamięci

Mnemoniczny

Rodzaj pamięci

Religijna/ chrześcijańska; narodowa/ polska

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

Obszar artystyczny/ sztuka polska: malarstwo

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmina/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY	nie istnieje	Ul. Panny Marii przy skrzyżowaniu z ul. Celną (ob. Pułaskiego), Częstochowa
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW	-	
GODZINY OTWARCIA	-	
DYREKTORZY	-	Właściciele rotundy:

		Dr Henryk Lgocki, Ludwik Tempel, p. Strzelecki
ZARZĄDCA	-	
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadoptowany)	-	Wzniesiony w 1896 wg projektu Karola Kozłowskiego (16 m wysokości, 32 m średnicy, 116 m obwodu); 1935 rozebrany

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

-

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Prezentacja panoram (XIX/XX); nast. kino i hala widowiskowa

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

Lgocki Henryk dr (1861-1917) prawnik krakowski, amator i kolekcjoner okazów entomologicznych, przedsiębiorca „panoramowy”; właściciel Rotundy 1896-1900 (ok.), także właściciel Panoramy na Dynasach w Warszawie oraz 3 obrazów panoramowych (*Ukrzyżowanie Chrystusa Pana*, Częstochowa, *Panoramy Tatr*, Warszawa na Dynasach, *Epizod oblężenia Paryża z 30 listopada 1870*, Łódź).

Tempel Ludwik (1857-1921) kupiec, radny częstochowski, ławnik sądowy, działacz społeczny
Strzelecki właściciel Rotundy w 1935

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

Kalendarium (historia instytucji)

1896 budowa gmachu wg projektu Karola Kozłowskiego kosztem dr Henryka Lgockiego

Wyeksponowane panoramy i obrazy:

1896 Stanisław Radziejowski, Antoni Piotrowski, Ludwik Boller, *Ukrzyżowanie Chrystusa Pana (Golgota)*, ol. na płótnie 1000X9400 (malowany w Monachium na zamówienie Lgockiego); otwarcie ekspozycji poprzedziła uroczystość religijna z mszą w kaplicy MMP na Jasnej Górze

1899-1900 ekspozycja dioramy Józefa Ryszkiewicza *Oblężenie Częstochowy* (wcześniej eksponowana w galerii Krywulfa w Hotelu Europejskim w Warszawie, 1898); w Częstochowie obraz był eksponowany potem w 1907, 1910, 192, 1913

1900 (po) ekspozycja obrazów J. Męciny Krzesza (Cykl z 7 obrazów *Ojciec nasz*, Cykl z 7 obrazów *Matka*, *Sen Dziecinny Jezus*, *Chrystus wśród tłumów*, *Anioł łitości*, *Na rozstajnych drogach*, *Jadwiga, królowa Polski*, *Święta Cecylia*)

1903 nie zrealizowane prace nad panoramą z *Oblężeniem Częstochowy* W. Tetmajera i S. Janowskiego

1912 ekspozycja *Golgoty* (być może niemieckich malarzy Josepha Kriegera i Karla Froscha)

1913 kino Panorama (było czynne już od 1907 i działało do 1934), odbywały się tu także imprezy sportowe (walki bokserskie), pokazy cyrkowe, akademie, odczyty, zjazdy

1935 rozbiórka Rotundy

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

brak

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

Zob. Szczegółowa historia instytucji

Strategia pozyskiwania zbiorów

-

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

-

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

-

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

-

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

Zob. Szczegółowa historia instytucji

Wystawy czasowe

Zob. Szczegółowa historia instytucji

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

-

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

-

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

-

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

-

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

-

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

A. DYLEWSKA *Wystawy obrazów panoramowych w Częstochowie*, „Aleje 3”, listopad-grudzień, 2009, s. 10-15.

Rotunda w Częstochowie, Wikipedia (https://pl.wikipedia.org/wiki/Rotunda_w_Cz%C4%99stochowie: dostęp 12.12.2018)

T. Haładyj, *Rotunda w Częstochowie* on-line (<http://rotunda.panoramaczestochowy.pl/index.html>: dostęp 12.12.2018)

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

--

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

<http://rotunda.panoramaczestochowy.pl/>

--

Ciekawe cytaty

--

UWAGI:

Panoramy nie były rzecz jasna muzeami, ale stanowiły istotny element kultury wizualnej miast jako placówki ekspozycyjne sztuki (Panorama Raclawicka we Lwowie, warszawskie Panoramy na Karowej i na Dynasach) [rozwinąć]

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Tomasz F. de Rosset

--

Data sporządzenia karty:

5.01.2019

--

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

--

METADANE* (wypełnia redaktor/moderator portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA / LICENCJE	